

noştri, iar pe cap un turban îngrijit, deasupra căruia, în miniatură, este aşezată simbolic o coroană, poate aceea a regatului Samariei.

Aceeaşi grijă deosebită o întâlnim şi în execuţia portretului regelui Sargon. Figura acestui rege este aspră, brutală chiar. Executat din faţă, chipul pare aşezat pe un trunchi de con; umerii nu sînt scoşi în evidenţă de sub mantia foarte bogată (care pare, mai degrabă, o cûirasă decît o mantie, din pricina modelului de ţesătură).

Dintre celelalte portrete trebuie menţionat, incontestabil, portretul care îl reprezintă pe prorocul Daniil. Acesta este desenat sub înfăţişarea unui tînăr cu faţa slabă, cu gîtul lung, purtînd pe trup o mantie brodată, închisă la piept cu o agrafă. Pe cap poartă un mic turban, aşezat cochec, ca pălăria unei femei, spre frunte, încît face impresia, la prima vedere, că avem sub ochi un portret feminin din zilele noastre.

Textul acestei pagini, mai dezvoltat decît al altora, se ocupă de regii Iudeii şi de regii Chaldeeii, stăpînitorii Samariei. La sfîrşitul celei de-a doua coloane, începe povestirea faptelor prorocului Daniil la curtea lui Nabucodonosor, povestire ce se va continua pe pagina următoare.

Fila 16 cuprinde şapte portrete de bărbaţi, dintre care trei: ale lui Nerol³¹⁹, Salathiel³¹⁹ şi Zorobabel³²⁰ sînt aşezate pe fişia verde, două pe fişia centrală (acestea reprezentînd pe ultimii doi regi ai Iudeii dinaintea robiei babilonice, Iehonia³²¹ şi Sedechia³²² şi două portrete de regi asirieni pe linia urmaşilor la tronul Samariei: Evelmerodac³²³ şi Ragusar³²⁴. Dintre portrete cel al regelui chaldean Ragusar ni se pare mai îngrijit ca execuţie. Acesta este înfăţişat sub figura unui bărbat tînăr cu capul descoperit, cu o barbă mică, despicată, care împodobeşte o faţă vioaie. Îmbrăcămintea bogată şi mantia ce-i atîrnă pe umărul drept ne prezintă în realitate un nobil din Europa apuseană a secolelor XVI—XVII.

Textul filei 16, destul de cuprinzător, se ocupă pe prima coloană de împrejurările căderii Ierusalimului în robia babilonică, iar pe coloana a doua se continuă povestirea faptelor prorocului Daniil.

Fila 16v are nouă portrete de bărbaţi, dintre care două (înfaţişînd pe Tosa³²⁵ şi Ioanna³²⁶) sînt aşezate pe fişia verde, un singur portret (cel al lui Salathiel³²⁷ conducătorul evreilor în timpul robiei babilonice) pe fişia centrală, patru portrete pe linia foştilor regi ai Samariei, înfaţişînd pe ultimii doi regi chaldeenii şi pe primii doi regi persani, după cucerirea Chaldeeii de către persi: Lambusadac³²⁸ şi Baltasar³²⁹ respectiv Darie³³⁰ şi Cirus³³¹, şi două portrete de profeţi mici, pe coloana a doua, reprezentîndu-i pe Agheu³³² şi pe Zaharia³³³.

O analiză a citorva portrete se cere făcută şi pentru această pagină. Portretul lui Salathiel, executat cu multă artă, reprezintă un rege oriental, îmbrăcat în veşminte bogate, care poartă pe cap o coroană dublă, cu colţurile răsfrînte, în forma unor lujeri flori. Faţa, bătrînă şi uscată, este încadrată de o barbă bogată ce-i ajunge pînă la piept. Este interesant că deşi artistul menţionează pe această pagină, pe prima coloană, că: «După ce s-au robît Ierusalimul s-au făcut purtători de grijă norodului preoţilor, pînă aproape de intrarea lui Hristos...», va continua să-i prezinte pe conducătorii Iudeii, de pe fişia centrală, cu coroană pe cap. Aceeaşi coroană o poartă şi ultimul rege chaldean, Belşatar⁵ căruia o mină nevăzută i-a scris cuvintele fatidice: Mane, Tekel, Fares pe peretele palatului din Babilon, ca şi regii persani: Darius, cuceritorul Babilonului, şi fiul său Cirus. Deşi la data cuceririi Babilonului Darius avea, se pare, 62 de ani este înfaţişat încă tînăr. Cirus, desenat din profil, are trăsăturile specifice ale persanilor; frumos la înfaţişare, pare o copie după portretele în miniatură întîlnite în manuscrisele orientale.

Textul primei coloane se ocupă de ultimul rege chaldean şi de Zorobabel, conducătorul Iudeii după eliberarea din captivitate babilonică⁶, înfaţişat la f. 17. Textul coloanei a doua povesteşte, după Cronografe, cucerirea Babilonului de către Darius şi faptele lui Cirus, urmaşul său.

Fila 17 cuprinde 11 portrete, dintre care zece reprezintă bărbaţi şi unul femeie. Repartiţia este făcută astfel: trei portrete pe linia preoţilor descendenţi din Eleazar, cari înfaţişează pe Iisus³³⁴ preotul, Eliachim³³⁵ şi Elisafat³³⁶, un portret al lui Iuda³³⁷ pe dunga verde; un portret, cel al lui Zorobabel³³⁸ pe fişia centrală; patru portrete de regi persani pe linia regilor Samariei: Cambize³³⁹, Ermiadin³⁴⁰, Darie³⁴¹, «feciorul lui Istaspu», Artaxerx³⁴² «cel cu mina lungă», şi două portrete, al lui Olofer³⁴³ şi al Iuditei³⁴⁴, în textul coloanei a doua.

În afara portretelor, pe coloana întîia întîlnim schiţa porţilor Ierusalimului după întoarcerea iudeilor din captivitatea babilonică, întocmită sub forma unor cercuri concentrice.

¹ Cf. Regi, IV, cap. 24.

² Esdra, I, cap. 3.

³ Biblia, p. 963—964.

⁴ Biblia, p. 965—975.

⁵ In ms. Valtasar. Cf. Daniil, cap. 5.

⁶ Esdra, I, cap. 4.

⁷ Biblia, p. 993—1008, cuprinzînd cartea Iuditei.